

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ Č.5/2017

TEMATICKÁ REŠERŠE Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

Plné texty článků lze objednat e-mailem na adrese
studovna@npmk.cz

1.

Zukunftsperspektiven einer Pädagogik im Förderschwerpunkt Körperlich-motorische Entwicklung. Teil 1, Entwicklungslinien des wissenschaftlich fundierten Arbeitsbereichs und Überlegungen zur Weiterentwicklung von Forschung und Lehre in Anbetracht eines inklusionsorientierten Schulsystems / [Vyhlídky v oblasti pedagogické podpory tělesného vývoje a rozvoje motoriky. Část 1, linie rozvoje vědecky fundovaného oboru a úvahy o dalším vývoji výzkumu a vzdělávání s ohledem na inkluzivní školský systém] / Annett Thiele -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 68, č. 2 (2017), s. 73-84.

Článek se nejprve zabývá historickým vývojem speciálního oboru pedagogika podpory tělesného vývoje a rozvoje motoriky. Upozorňuje na rozvoj oboru po druhé světové válce a uvádí jména vědců, kteří se za jeho rozvojem stáli především. Sleduje vývoj oboru na německých vysokých školách (první katedra pedagogiky pro tělesně postižené byla založena roku 1969). Poté se zaměřuje na základní principy tohoto oboru, na nichž dnešní inkluzivní školství staví; vyzdvihuje důležitost mnohodimenzionálního přístupu ke vzdělávání tělesně postižených.

pedagogická podpora ; tělesný vývoj ; motoricky postižený ; rozvoj ; speciální pedagogika ; motorika ; vědec ; vysoká škola ; katedra ; tělesně postižený ; inkluzivní vzdělávání ; historické hledisko ; SRN
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457217>

2.

Znakomim s professijej železnodorožnika : dlja detej 5 - 6 let / [Seznamujeme se s profesí železničáře : pro děti ve věku 5 - 6 let] / N. Novikova -- rus --
Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 3 (Mart) (2017), s. 16-21.

I když si žáci vybírají své budoucí zaměstnání až v posledních ročnících základní školy, je vhodné začít již u předškolních dětí. Je dobré, aby se dítě již v předškolním věku seznámilo s různými druhy profesí a vědělo, co který pracující ve svém zaměstnání dělá. Článek se zaměřuje na profesi železničář. Nejprve seznámení s různými druhy dopravy, dále prodej lístků v pokladně a cestování se zastávkami v jednotlivých stanicích, kde se hrají hry seznamující děti s chodem železnice a s profesemi s ní svázanými (strojvedoucí, průvodčí). Děti se dozvídají, jak se kupují lístky, co je to osobní a nákladní vlak, kupé, stanice, vagón apod. Následuje scénka rodina na cestě.

předškolní výchova ; volba povolání ; turistika ; předškolní dítě ; profese ;
železnice ; železniční doprava
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457377>

3.

The Knowledge and Practices of High School Science Teachers in Pursuit of Cultural Responsiveness / [Znalosti a praktiky středoškolských učitelů přírodovědných předmětů v oblasti snahy o kulturní odpovědnost] / Julie C. Brown, Kent J. Crippen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 101, č. 1 (January 2017) (2017), s. 99-133.

Přestože odborníci zdůrazňují nutnost překlenovat propast mezi kulturním zázemím žáků (zejména těch z etnických menšin, přistěhovalců apod.) a oficiální vědou, učitelé se s tímto požadavkem v praxi jen obtížně vyrovnávají. Americká studie sledovala, jak se u 6 středoškolských učitelů biologických věd, kteří se zúčastnili programu odborného rozvoje zaměřeného na kulturně odpovědnou pedagogiku, účast v programu projeví v oblasti znalostí i používaných praktik. Vyhodnocena byla pozorování ve třídách, skupinové rozhovory a programové materiály.

kultura ; kultura země původu ; přistěhovalec ; etnická menšina ; odpovědnost ; výuka ; přírodovědný předmět ; střední škola ; učitel ; další vzdělávání učitelů ; pedagogický výzkum ; Spojené státy americké
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457761>

4.

The identification by teachers of special educational needs in primary school pupils and factors associated with referral to special education / [Identifikace žáků základní školy pro speciální vzdělávací potřeby provedená učitelem a faktory související s odkazem na speciální vzdělávání] / Ed Smeets, Jaap Roeleveld -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 31, č. 4 (November) (2016), s. 423-439.

Článek se zabývá identifikací žáků pro speciální vzdělávací potřeby učitelem na běžné základní škole. Data vycházejí z rozsáhlé studie v Nizozemsku. Zjišťovala typ a rozsah postižení a školní kariéru žáka. Významnými prediktory handicapu byly výsledky z testů dovedností, méně populární bylo posouzení nutnosti speciálních potřeb učitelem. Jedním z úkazů šetření byla skutečnost, že podstatné procento z počtu žáků identifikovaných pro speciální vzdělávací potřeby hned na počátku za tři roky již takto identifikováno nebylo, naopak stejný počet žáků, kteří byli považováni za typicky se vyvíjející, byl za tři roky určen pro speciální vzdělávání. Tito žáci měli i některé jiné charakteristiky poukazující na speciální vzdělávací potřeby.

handicap ; speciální vzdělávací potřeby ; učitel ; diagnóza ; pedagogická diagnostika ; test ; dovednost ; výzkum ; Nizozemsko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456961>

5.

Reflektieren und Beraten in der Lehrerausbildung / [Reflektovat a poradit ve vzdělávání učitelů] / Carola Junghans, Heinz Kaiser -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 -- Roč. 28, č. 1 (2017), s. 16-19.

Autoři článku se všímají termínů používaných v učitelské praxi: vyučovat, vychovávat, dávat zpětnou vazbu, hospitovat, reflektovat, poradit, koučovat, respektovat, komunikovat, diagnostikovat, podporovat, posuzovat, hodnotit, povzbuzovat, důvěřovat atd., jež všechny zahrnují kompetence, které má budoucí učitel při studiu učitelství získat a poté je aplikovat v praxi. V článku jsou tyto pojmy analyzovány a jsou uvedena základní pravidla k jejich úspěšnému zvládnutí.

vzdělávání učitelů ; pojem ; učitel ; praxe ; výuka ; výchova ; zpětná vazba ; pedagogická podpora ; hospitace ; koučování ; komunikační schopnost ; diagnostika ; hodnocení žáka ; povzbuzení ; důvěra ; způsobilost ; student učitelství ; pravidlo
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457205>

6.

Otázky a rozvoj filozofického myslenia detí v predškolskom veku / Gabriela Šarníková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 71, č. 3 (január-február 16/17), s. 9-17.

Otázky jsou přirozenou součástí nejranějšího období vývoje člověka. Tvoření otázek je přirozenou součástí života dětí, ale je to i zručnost, které je potřeba se naučit. Článek se zaměřuje na typy otázek, které kladou předškolní děti, na způsoby, jak otázky formulovat a jak na ně odpovídat. V článku jsou uvedeny různé kategorie otázek a jejich klasifikace. Autorka charakterizuje i filozofické otázky a jejich místo v kognitivním rozvoji dítěte.

dítě ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; otázka ; výchovně vzdělávací principy ; hermeneutická pedagogika ; filozofie ; kognitivní vývoj ; výchova dítěte ; výchova v raném dětství ; komunikační výchova
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457149>

7.

Lerncoaching im Schulalltag / [Koučování učení v běžném školním dni] /
Erika Risse -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung --
ISSN 0939-0413 -- Roč. 28, č. 1 (2017), s. 8-10.

Autorka upozorňuje na často nesprávné chápání toho, co koučink ve školním prostředí představuje (bývá zaměňováno za asistenci či vedení žáka učitelem). Představuje formy a nabídky koučování učení pro žáky, navrhuje místa ve škole vhodná pro koučink, upozorňuje na případy odmítání koučinku ve škole. Rozebírá postavení zúčastněných stran v procesu koučinku a uvádí přednosti koučinku prováděného ve skupinách.

koučování ; školní den ; žák ; asistent ; učení ; škola ; školní prostředí ; vztah učitel-žák ; skupina
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457203>

8.

How have target pupil, peer and school level outcomes related to peer-mediated interventions for pupils with ASD been evaluated? / [Jaká je evaluace intervencí zprostředkovaných vrstevníky pro žáky s poruchou autistického spektra a jak souvisí s výsledky daného žáka, vrstevníka a s úrovní školy?] / Nadia Ezzamel, Caroline Bond -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 31, č. 4 (November) (2016), s. 440-457.

Zájem o roli vrstevníků v zjednodušování sociálních interakcí žáků s poruchou autistického spektra roste. Mnoho výzkumů potvrzuje efektivitu tohoto přístupu. Záleží však na tom, jakým směrem je očekávaný výsledek cílen a jakými metodami je ukutečňován. Předkládaná analýza poskytuje přehled metod používaných k evaluaci intervencí zprostředkovaných vrstevníky a osvětluje klíčové příklady jejich inovací. Analýza zahrnuje výzkumy z let 2000 - 2015. Ukázala, že málo pozornosti bylo dosud věnováno zkušenostem respondentů, dopadu na vrstevníky a míře, do které může být tento přístup aplikován v oblasti vzdělávání.

autismus ; autistický jedinec ; sociální integrace ; interakce ; vrstevnická skupina ; vztahy mezi vrstevníky ; role ; pomoc ; výzkum ; analýza vědecké literatury ; vzájemné učení mezi vrstevníky ; přístup

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457003>

9.

Geometričeskij material v doškol'nom matematičeskom obrazovanii / [Geometrické pomůcky v předškolním matematickém vzdělávání] / A. Belošistaja -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 3 (Mart) (2017), s. 22-27.

Role geometrických pomůcek v matematickém vzdělávání předškolních dětí. Autorka se zmiňuje o základních metodických chybách, které učitelky v mateřských školách dělají, a ukazuje, jakým způsobem je možné je odstranit. Dále předkládá příklady zaměstnání při použití základních geometrických pomůcek - jako cíl výuky pedagoga i jako prostředek k formování dalších matematických představ u dětí - pro různé věkové skupiny a s různými metodickými akcenty.

předškolní výchova ; geometrie ; hračka ; didaktika ; chyba ; věk ; mateřská škola ; metodika ; Rusko ; pomůcka

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457412>

10.

Filozofovanie v materskej škole / Tatiana Homol'ová, Lucia Hanková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 9

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 71, č. 3 (január-február 16/17) (2016/2017), s. 17-23.

Autorky v příspěvku prezentují, jak s dětmi předškolního věku komunikovat a rozvíjet v nich hlubší myšlení. Podrobně vysvětlují koncepci filozofování, metodu, kdy se skupina dětí snaží společně řešit problémy. Základním cílem koncepce je rozvoj myšlení, který vychází z individuality dítěte. Pomocí této metody by se dítě v předškolním věku mělo připravovat na život v sociální skupině. V tabulce jsou popsány fáze filozofování dětí a jejich konkretizace.

dítě ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; mateřská škola ; sociální adaptace ;
myšlení ; diskuse ; filozofie ; výchovně vzdělávací cíle ; didaktika ; kognitivní
vývoj ; kritické myšlení
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457152>

11.

Exploring the theory-practice gap in initial teacher education : moving beyond questions of relevance to issues of power and authority / [Propast mezi teorií a praxí v počátečním vzdělávání učitelů : otázky relevance problému moci a autority] / Oliver McGarr, Emmanuel O'Grady, Liam Guilfoyle -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy --
ISSN 0260-7476 -- Roč. 43, č. 1 (2017), s. 48-60.

Rozdíl mezi teorií a praxí v učitelském vzdělávání neznamena jen obsáhnout velké znalosti, ale také mít autoritu v rozhodování, co je a co není důležité v teorii vzdělávání. Prezentovaná studie zkoumala názory studentů učitelství na teorii vzdělávání a jak se odráží v učitelské praxi, a zda její přijetí či odmítnutí znamená přijmout či odmítnout autoritu pedagoga. Rozhovory probíhaly s 23 studenty učitelství, byly analyzovány a ukázaly, že ve vztahu k autoritě existují čtyři kategorie studentů. Článek rozebírá tyto kategorie a obsahuje diskuzi o výsledcích studie.

student učitelství ; vzdělávání učitelů ; nezávislost učitele ; teorie ; praxe ;
průzkum ; autorita ; rozhodování ; Irsko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457166>

12.

Erziehung, Pluralismus und die Macht der Toleranz / [Výchova, pluralismus a síla tolerance] / Johannes Drerup -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 63, č. 2 (2017), s. 206-224.

Tolerance je všeobecně považována za jednu ze základních hodnot liberální demokracie. Příspěvek analyzuje politický a morální status tolerance; všímá si

diskuzí poslední doby, jež zpochybňují toleranci jako ctnost a jako legitimní cíl vzdělávání. Autor příspěvku se zabývá funkcí a úlohou, kterou má tolerance ve vzdělávacím procesu. Reflektuje teoretické otázky na téma tolerance jako vzdělávací cíl a uvádí ho do spojitosti s dalšími koncepcemi pluralismu.

výchova ; tolerance ; diskuse ; demokracie ; liberální výchova ; vzdělávání ;
výchovně vzdělávací cíle ; koncepce
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457451>

13.

Das Dilemma der Intelligenzdiagnostik in der Sonderpädagogik - erläutert anhand der neuen KABC-II / [Dilema diagnostiky inteligence ve speciální pedagogice - objasnění na základě nového KABC-II] / Torsten Joél -- ger --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 68, č. 1 (2017), s. 12-21.

Příspěvek upozorňuje na skutečnost, že používání inteligenčních testů potřebuje pečlivou přípravu, diagnostické znalosti a především znalosti o principu, na jakém byl konkrétní test sestaven. Pouze tak je zajištěno, že se zabrání nesprávným výkladům a že výsledky inteligenčních testů poskytnou relevantní informace o intelektuálním potenciálu žáků, jejich silných a slabých stránkách a přinesou správnou prognózu očekávaných problémů ve vzdělávání. Autor příspěvku analyzuje inteligenční testy KABC-II (Kaufman Assessment Battery for Children) a upozorňuje na možné potíže při práci s nimi v případě jejich používání v oblasti speciální pedagogiky; uvádí i metodiku správného postupu a kritérium hodnocení.

diagnostický test ; diagnostika ; inteligenční úroveň ; žák ; speciální pedagogika ;
znalost ; vzdělávání ; výsledek výzkumu ; prognóza ; hodnotící kritérium ; výklad
; metodika ; test inteligence ; KABC-II
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457214>

14.

Berufsfeld ‚Kindheitspädagoge/in‘ : Berufsbilder, Professionalisierungswege und Studienwahlmotive im europäischen Vergleich / [Profese ‚dětský pedagog‘ : profesní profil, proces profesionalizace a motivy pro výběr studia v

evropském srovnání] / Marcus Syring, Sabine Weiß, Manuela Keller-Schneider, Meeri Hellsten, Ewald Kiel -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 63, č. 2 (2017), s. 139-162.

Příspěvek se zaměřuje na pedagogický obor vzdělávání dětí v raném věku a na motivy, jež vedou studenty k výběru tohoto studia a povolání; je založen na srovnání mezi budoucími dětskými pedagogy v Německu, Švédsku a Švýcarsku. Výsledky (416 dotázaných) jsou vyhodnoceny s použitím analytického postupu MANOVA (multivariate analysis of variance). Jsou uvedeny i rozdíly v systému vzdělávání dětských pedagogů pro raný věk v uvedených zemích. Závěry studie budou využity ke zkvalitnění profesionalizace vzdělávání v oboru pedagogika raného věku v Německu.

profesní příprava ; pedagogické povolání ; volba povolání ; volba studijního oboru ; student učitelství ; předškolní výchova ; rané dětství ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; vzdělávání učitelů ; motivace ; SRN ; Švédsko ; Švýcarsko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457450>

15.

Becoming animated when teaching physics, crafts and drama together : a multidisciplinary course for student-teachers / [Aktivita během společné výuky fyziky, dílenských prací a dramatické výchovy : multidisciplinární kurz pro studenty učitelství] / Veera Kallunki, Seija Karppinen, Kauko Komulainen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 43, č. 1 (2017), s. 32-47.

Ve Finsku se začíná prosazovat nová tendence, aby vyučování spojovalo odlišná témata a disciplíny a dodávalo jim tak více holistický ráz. Žáci se často učí fragmenty, které neumějí spojovat do logických celků. Článek prezentuje výzkum tří univerzitních učitelů týkající se spojení několika disciplín ve výběrovém kurzu pro studenty z Helsinské univerzity. Šlo o spojení fyziky, výuky řemesel a dramatické výchovy na základní škole. Článek ukazuje výsledky z učebního procesu učitel - žák: nové učební dovednosti, nový způsob pedagogického myšlení a změnu pohledu na integrovanou výuku. Zdůrazňuje i důležitou roli sociokulturního náhledu.

integrovaná výuka ; výuka ; organizace výuky ; mezipředmětové vztahy ; fyzika ;
díleňské práce ; dramatická výchova ; student učitelství ; univerzita ; výzkum ;

Finsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/457148>